

Wereld

Opgave 1 – Opkomende landen in Sub-Sahara Afrika

Bestudeer de bronnen 1 en 2 uit het bronnenboekje die bij deze opgave horen.

Hoewel enkele olie-exporterende landen in Afrika een grote economische groei hebben doorgemaakt, kiest Radelet ervoor deze landen buiten de categorie van opkomende landen te houden. Hij doet dit omdat olie-export vaak geen garantie is voor ontwikkeling.

- 2p 1 Geef twee oorzaken waardoor olie-export niet altijd tot ontwikkeling van een land leidt.

Gebruik bron 1 en de atlas.

Er is geen direct verband tussen de aanwezigheid van delfstoffen in Afrikaanse landen en de mate van economische groei in die landen.

- 2p 2 Toon dit aan met behulp van de bron en de atlas.
Gebruik in je antwoord een land waarvoor er geen direct verband is.

De economische groei van veel Afrikaanse landen is volgens veel deskundigen niet alleen het gevolg van ontwikkelingen in die landen zelf, maar ook van ontwikkelingen in andere gebieden.

- 2p 3 Beredeneer hoe ontwikkelingen in andere gebieden tot economische groei in Afrika leiden.

Gebruik bron 1 en de atlas.

Eén Afrikaans land uit de bron wordt vaak ingedeeld bij de grote opkomende economieën in de wereld, zoals China, India, Mexico, Brazilië en Turkije.

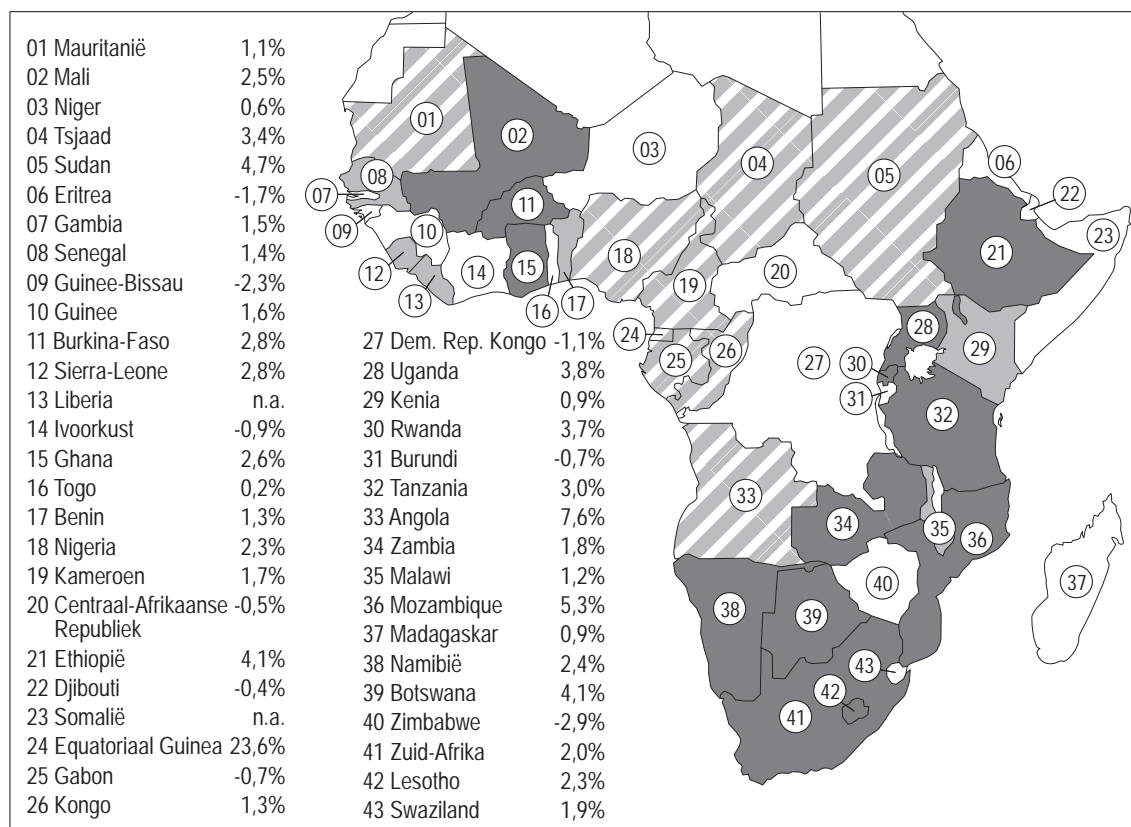
- 3p 4 Welk land is dit?
Geef twee gevolgen van de bijzondere economische positie die dit land inneemt in Sub-Sahara Afrika.

Wereld

Opgave 1 – Opkomende landen in Sub-Sahara Afrika

bron 1

Gemiddelde groei van het bnp per hoofd tussen 1996 en 2008 in de landen ten zuiden van de Sahara

Legenda:

- opkomende landen (sinds 15 jaar)
- landen die het de laatste jaren ook goed doen
- olie-exporterende landen
- overige landen

0 350 700 km

n.a.: gegevens niet aanwezig

vrij naar: *Emerging Africa, how 17 countries are leading the way*, Radelet, S., Center for Global Development, 2010

bron 2

Opkomend Afrika

In het boek "Emerging Africa" van Steven Radelet wordt vastgesteld dat het met een groot deel van Afrika steeds beter gaat. De landen van Sub-Sahara Afrika worden daarbij ingedeeld in vier groepen:

- 1 Opkomende landen die de afgelopen jaren steeds een groei van het bnp per hoofd hebben gekend, waarbij ze een gemiddelde jaarlijkse economische groei van 1,8% of meer hebben laten zien én waar ook democratiseringsprocessen en modernisering van technologie zijn waar te nemen.
- 2 Landen die het de laatste jaren ook goed doen (maar nog niet zo goed als de opkomende landen).
- 3 Olie-exporterende landen.
- 4 Overige landen (landen die niet onder de eerste drie groepen vallen).

De eerste groep heeft de afgelopen vijftien jaar dwars tegen alle verwachtingen in niet alleen een economische groei doorgemaakt, maar heeft volgens Radelet ook demografische en politieke ontwikkelingen laten zien die veelbelovend zijn. 300 miljoen mensen in Afrika leven in een land in opkomst. Dat is ongeveer de helft van de totale bevolking van Afrika.

*vrij naar: Emerging Africa, how 17 countries are leading the way,
Radelet, S., Center for Global Development, 2010*

Opgave 2 – De renaissance van Harlem

Bestudeer de bronnen 1 tot en met 3 uit het bronnenboekje die bij deze opgave horen.

De wijk Harlem in New York heeft een aantal fases doorlopen sinds de wijk werd gesticht door Nederlandse boeren die de drukte op de zuidpunt van Manhattan ontvluchtten. Hieronder staan de fases in willekeurige volgorde.

- a Herontwikkeling: nieuwe blanke bewoners en de overwegend zwarte middenklasse vestigen zich (weer) in Harlem.
- b Harlem is een zeer attractief woongebied voor immigranten uit Europa en welgestelde Amerikanen.
- c De vastgoedmarkt stort in en de overwegend blanke bevolking suburbaniseert.
- d Harlem is steeds meer een toeristische trekpleister geworden.
- e Verpaupering: criminele bendes zijn op grote schaal actief in Harlem.

Gebruik bron 1.

- 2p **5** Zet de letters van de fases in de juiste chronologische volgorde.

Gebruik de bronnen 2 en 3.

Ontwikkelingen zoals de renaissance van Harlem doen zich niet in alle verpauperde wijken van New York voor.

- 2p **6** Geef twee kenmerken van Harlem die eraan bijdragen dat deze ontwikkelingen in Harlem wel plaatsvinden.
Leid één kenmerk af uit bron 2 en één uit bron 3.

Tijdens de renaissance van Harlem ondergaat de wijk een complete metamorfose.

- 3p **7** Beschrijf deze verandering aan de hand van:
- de rol die projectontwikkelaars spelen in de verandering;
 - de bewoners van de wijk (voor en na de verandering);
 - en de aard van de voorzieningen in de wijk (voor en na de verandering).

Opgave 2 – De renaissance van Harlem

bron 1

De renaissance van Harlem

Harlem is een wijk in New York en ligt op het eiland Manhattan. De wijk wordt in het zuiden begrensd door het Central Park, in het westen door de Hudson River en in het oosten door de Harlem River. Daarbinnen liggen verschillende buurten. In East Harlem, ook wel El Barrio genoemd, wonen veel Spaanstaligen uit het Caribische gebied, en in het centrale deel, black Harlem, veel Afrikaanse Amerikanen. Harlem heeft de laatste jaren een metamorfose ondergaan en is veranderd van een gevaarlijk getto in een aantrekkelijk woongebied en toeristische trekpleister. Een goed voorbeeld van de metamorfose is de herontwikkeling van 125th Street. Tot voor kort was deze hoofdstraat ernstig verpauperd, met dichtgetimmerde panden en veel 'one-dollar-shops'. Inmiddels hebben de buurtwinkels plaatsgemaakt voor filialen van grote winkelketens, waaronder The Body Shop en Starbucks. Ook de komst van het kantoor van Bill Clinton (president van de VS van 1992-2000) is een teken van herwaardering van Harlem.

vrij naar: Van Aalst, I., R. van Melik en J. van Weesep, in: Geografie, september 2008

bron 2

New York

bron: De Grote Bosatlas, 53e druk, kaart 179C

bron 3

Foto A

Harlem enkele decennia geleden, met de karakteristieke brownstone villa's (herenhuizen van bruine zandsteen) die aan het begin van de twintigste eeuw veel werden gebouwd

vrij naar: <http://wouterdeboeck.files.wordpress.com>

Foto B

Luxe nieuwbouw geïnspireerd op de karakteristieke brownstone villa's (herenhuizen van bruine zandsteen) van een eeuw geleden

vrij naar: Van Aalst, I., in: *Geografie*, september 2008